

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
5653-20

meddelad i Stockholm den 28 juni 2021

KLAGANDE

Tobias Lindberg

Ombud: Biträdande jurist Kevin Theander
Advokatfirman De Basso
Hantverkargatan 42 B
112 21 Stockholm

MOTPART

Polismyndigheten
106 75 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköpings dom den 25 augusti 2020 i mål nr 2511-20

SAKEN

Återkallelse av tillstånd att inneha skjutvapen

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen bifaller överklagandet och upphäver underinstansernas avgöranden.

Dok.Id 248123

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–12:00
13:00–16:00

BAKGRUND

1. Tillstånd att inneha skjutvapen får endast meddelas om det skäligen kan antas att vapnet inte kommer att missbrukas. Kravet innebär att vapentillstånd endast ska beviljas den som är lämplig att inneha skjutvapen.
2. Ett tillstånd att inneha skjutvapen ska återkallas av Polismyndigheten bl.a. om tillståndshavaren visat sig vara olämplig att inneha skjutvapen, eller det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.
3. Polismyndigheten beslutade i februari 2020 att återkalla Tobias Lindbergs vapentillstånd med motiveringen att han var olämplig att inneha skjutvapen.
4. Polismyndigheten konstaterade att Tobias Lindberg var aktiv medlem i Nordiska motståndsrörelsen (NMR). Enligt myndigheten är NMR en högerextrem militant, nazistisk organisation som har en våldsam framtoning. Flera av dess medlemmar har dömts och misstänkts för grova och ideologiskt motiverade våldsbrott. Organisationen framhäver rätten till självförsvar och inom den finns det en fascination för skjutvapen. Polismyndigheten ansåg att det i den miljön inte går att utesluta att Tobias Lindbergs vapen kan komma att användas i kriminella sammanhang.
5. Tobias Lindberg överklagade till Förvaltningsrätten i Jönköping som avslog överklagandet. Förvaltningsrätten ansåg att det finns en överhängande risk för påtryckningar, hot och våld som kan leda till att Tobias Lindberg inte har möjlighet att bibehålla kontrollen över sina vapen. Hans omgivning är sådan att vapen inte bör förekomma i den och han är därför olämplig att inneha vapen.
6. Kammarrätten i Jönköping avslog Tobias Lindbergs överklagande dit. Kammarrätten ansåg att Tobias Lindberg vistas i och tar aktivt del i en våldsbejakande miljö vilket gör honom olämplig att inneha skjutvapen.

YRKANDEN M.M.

7. *Tobias Lindberg* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva underinstansernas avgöranden och anför följande.
8. Av förarbetena till vapenlagstiftningen framgår att det i varje enskilt ärende om återkallelse ska göras en självständig bedömning där det främst ska beaktas omständigheter som kan hänföras till tillståndshavaren. Polismyndigheten har inte gjort en prövning av hans faktiska förhållanden utan myndigheten anser att alla personer med koppling till NMR är olämpliga att inneha skjutvapen. En återkallelse förutsätter att vapeninnehavaren *visat sig* vara olämplig att inneha skjutvapen. I detta ligger att det ska ha framkommit konkreta omständigheter som är direkt hänförliga till innehavarens person. Polismyndigheten har inte lagt fram någon bevisning till stöd för den påstådda risken för att han, på grund av sitt medlemskap i NMR, kan komma att utsättas för påtryckningar, hot och våld som kan leda till att hans vapen kommer att missbrukas. Återkallelsebeslutet utgör ett otillåtet ingrepp i hans åsikts- och föreningsfrihet.
9. *Polismyndigheten* anser att överklagandet ska avslås och anför följande. Praxis från domstolarna visar att det är fullt möjligt att beakta omständigheter som inte är direkt kopplade till vapeninnehavarens personliga egenskaper. En helhetsbedömning ska göras av den sökandes förhållanden och inte bara sökandens egen brottslighet får beaktas utan även dennes kopplingar till kriminell miljö eller kriminella personer. Det är den omgivning som NMR utgör som gör Tobias Lindberg olämplig som vapeninnehavare. Det är inte organisationen som sådan som utgör en olämplig omgivning, utan de individer som ingår i organisationen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Frågan i målet**

10. Frågan i målet är om det finns grund för återkallelse av en persons tillstånd att inneha skjutvapen på grund av dennes engagemang i en våldsbejakande organisation.

Rättslig reglering m.m.

11. I 2 kap. 1 § första stycket 1, 4 och 5 regeringsformen anges att var och en har rätt till yttrandefrihet, demonstrationsfrihet och föreningsfrihet.
12. Av 2 kap. 1 § vapenlagen (1996:67) framgår att det krävs tillstånd för att inneha skjutvapen eller ammunition. Enligt 5 § första stycket får tillstånd meddelas endast om det skäligen kan antas att vapnet inte kommer att missbrukas. Kravet innebär att vapentillstånd endast ska beviljas den som är lämplig att inneha skjutvapen, dvs. den som uppfyller de krav på laglydnad, omdöme och pålitlighet som bör ställas på en innehavare av sådana vapen (HFD 2015 ref. 20 och HFD 2016 ref. 33).
13. Enligt 6 kap. 1 § första stycket ska ett tillstånd att inneha skjutvapen återkallas bl.a. om tillståndshavaren visat sig vara olämplig att inneha skjutvapen, eller det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

14. Vapenlagstiftningen bygger på principen att endast ansvarskännande personer ska kunna betros med vapen. I varje enskilt ärende om återkallelse av vapentillstånd ska det göras en självständig bedömning där bl.a. uppkomna brister i den personliga lämpligheten att inneha vapen beaktas (prop. 1990/91:130 s. 25 f. och 47). Det råder allmän enighet om att det finns behov av en sträng kontroll av innehav och bruk av skjutvapen och ammunition. Huvudsyftet med en sådan kontroll är att motverka missbruk av skjutvapen och att i möjligaste mån förhindra olyckshändelser i samband med hanteringen av vapen. Av särskild betydelse är strävan att förhindra att vapen används i brottslig verksamhet (prop. 1995/96:52 s. 26).
15. Återkallelsegrunden ”skälig anledning” tar sikte främst på omständigheter som kan hänföras till innehavarens person och hans möjligheter att ta vård om vapnet (prop. 1990/91:130 s. 64). I samband med att bestämmelserna om återkallelse av tillstånd att inneha skjutvapen fick sin nuvarande lydelse väckte en remissinstans frågan om inte denna återkallelsegrund kunde uteslutas eftersom alla huvudsakliga skäl för att återkalla tillstånd rymdes under de övriga grunderna. Regeringen var emellertid inte beredd att göra så eftersom det kan uppkomma situationer där återkallelse bör kunna komma i fråga men som inte täcks av de övriga grunderna (prop. 1999/2000:27 s. 59).

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

16. Yttrandefriheten, demonstrationsfriheten och föreningsfriheten slås fast i grundlag tillsammans med de andra s.k. opinionsfriheterna i 2 kap. 1 § regeringsformen. Yttrandefrihet innebär frihet att i tal, skrift eller bild eller på annat sätt meddela upplysningar samt uttrycka tankar, åsikter och känslor. Demonstrationsfrihet innebär frihet att anordna och delta i demonstrationer på allmän plats och

föreningsfrihet innebär en frihet att tillsammans med andra verka för enskilda eller allmänna syften.

17. Friheterna innebär en rätt att utan ingripande eller repressalier uttrycka åsikter, delta i demonstrationer och vara medlem i organisationer. Ett vapentillstånd kan således inte återkallas enbart på grund av en persons åsikter eller medlemskap i en politisk organisation eller deltagande i möten och manifestationer anordnade av organisationen.
18. Tobias Lindberg är aktiv inom NMR som är ett politiskt parti. Organisationen beskrivs som våldsbejakande och extremistisk samt som en del av den svenska vit makt-miljön (SOU 2021:27 s. 55 ff.). Polismyndigheten har uppgett att medlemmar i ledande ställning i NMR har begått kriminella handlingar och att flera av dem är dömda för allvarliga våldsbrott.
19. Tobias Lindberg har uppgett att hans arbete inom NMR består i opinionsbildning. Han har skrivit artiklar och varit med i NMR:s radiosändningar samt deltagit i ett par demonstrationer och delat ut flygblad.
20. Underinstanserna har bedömt att Tobias Lindberg är olämplig att inneha skjutvapen på grund av att det i den våldsbejakande miljö han verkar finns en risk för att hans vapen kommer att missbrukas.
21. För att Tobias Lindberg ska ha visat sig vara olämplig att inneha vapen krävs att han inte uppfyller de krav på laglydnad, omdöme och pålitlighet som bör ställas på en innehavare av skjutvapen. Det har inte gjorts gällande att Tobias Lindberg gjort sig skyldig till någon brottslighet eller att det finns en risk för att han personligen kommer att missbruka sina vapen. Inte heller har det förts fram några konkreta omständigheter som talar för att hans engagemang i vit makt-miljön innebär en risk att han skulle förlora kontrollen över sina vapen och att de skulle missbrukas av någon annan. Det finns därför inte förutsättningar för att

DOM

Mål nr
5653-20

återkalla Tobias Lindbergs tillstånd att inneha vapen. Överklagandet ska därför bifallas.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Helena Jäderblom, Margit Knutsson, Mahmut Baran (skiljaktig), Leif Gäverth och Marie Jönsson (skiljaktig).

Föredragande har varit justitiesekreteraren Hanna Sardi Jarlbro.

SKILJAKTIG MENING

Justitieråden Baran och Jönsson är skiljaktiga och anser att överklagandet ska avslås samt anför följande.

1. De grundlagsskyddade rättigheterna innebär att ett vapentillstånd inte kan återkallas enbart på grund av en persons åsikter eller medlemskap i en förening. Det innebär dock inte att en person som utövar en sådan rättighet är skyddad mot ingripanden som följer av lag, t.ex. bestämmelserna i vapenlagen.
2. Vi är ense med majoriteten om att Tobias Lindbergs vapentillstånd inte kan återkallas på den grunden att han har visat sig vara olämplig att inneha skjutvapen.

3. Ett vapentillstånd ska emellertid också återkallas om det annars finns någon skälig anledning till det. En återkallelse på denna grund aktualiseras när det uppkommer situationer där återkallelse kan komma i fråga men som inte täcks av någon av de övriga grunderna (se punkt 15).
4. De övriga grunderna för återkallelse är knutna till tillståndshavarens personliga omständigheter. Mot bakgrund av den stränga kontroll som ska råda över vapentillstånd (se punkt 14) bör, enligt vår mening, det vara möjligt att återkalla ett tillstånd när tillståndshavarens omgivning är sådan att det inte bör förekomma vapen i den (jfr SOU 1998: 44 s. 122). En sådan omgivning kan vara där det förekommer grovt kriminellt belastade eller uttalat våldsbejakande personer eller där omgivningen på något annat sätt utgör en riskmiljö.
5. NMR är en våldsbejakande extremistisk organisation och en del av vit maktmiljön. Organisationen har medlemmar, flera i ledande positioner, som har begått kriminella handlingar och som är dömda för allvarliga våldsbrott. Vi delar Polismyndighetens uppfattning att NMR utgör en sådan riskfylld miljö som det inte bör förekomma vapen i. Tobias Lindberg deltar i organisationens aktiviteter i stor omfattning. Han är alltså aktivt engagerad i en riskfylld miljö där vapen inte bör förekomma. Det finns därmed skälig anledning att återkalla hans vapentillstånd. En sådan åtgärd kan inte anses kränka hans grundlagsskyddade rättigheter. Överklagandet ska därför avslås.

KLAGANDE

Tobias Lindberg, 19740304-0657

MOTPART

Polismyndigheten

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 18 juni 2020 i mål nr 2160-20,
se bilaga A

SAKEN

Återkallelse av tillstånd att inneha vapen enligt vapenlagen (1996:67)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.
  2. Kammarrätten avslår överklagandet.
-

YRKANDEN M.M.

Tobias Lindberg yrkar att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och Polismyndighetens beslut att återkalla hans tillstånd att inneha skjutvapen. Han anför bl.a. följande. Den omgivning som man hänvisar till i hans fall är en politisk organisation. Om det blir praxis att medlemmar av en organisation inte får äga vapen, kommer det att göra att många kommer att avhålla sig från att söka medlemskap eller engagera sig och det är en slags diskriminering.

Polismyndigheten och förvaltningsrätten menar att det inom organisationen finns överhängande risk för påtryckningar, hot och våld som kan leda till att han inte har möjlighet att bibehålla kontrollen över sina vapen. De har inte hänvisat till några verkliga exempel eller statistik för en sådan risk.

Nordiska motståndsrörelsen (NMR) har funnits i 22 år och genom åren har tusentals medlemmar varit med i organisationen och av dessa har säkert många haft legala vapentillstånd. Om det var så stor sannolikhet att legala vapen kom till felaktig användning inom NMR, måste man rimligtvis kunna visa på sådana exempel. Hans behov av vapen är kopplat till hans gård, jaktmark och boskap och detta behov bör väga tyngre än påstådda risker.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten finner skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Av handlingarna i målet framgår att Tobias Lindberg är medlem i NMR. Hans engagemang inom organisationen består i huvudsak av deltagande vid demonstrationer, utdelning av flygblad och aktivt arbete med att framföra organisationens budskap i olika medier kopplade till organisationen. Hans engagemang i rörelsen har inte varit av tillfällig karaktär och hans roll får anses vara förhållandevis framträdande.

Polismyndigheten anger i det till förvaltningsrätten överklagade beslutet bl.a. att NMR har en våldsam framtoning och att flera av dess medlemmar har dömts och misstänks för grova och ideologiskt motiverade våldsbrott. Vidare uppges att organisationen framhäver rätten till självförsvar och att det inom organisationen finns en fascination för skjutvapen. Kammarrätten saknar anledning att ifrågasätta dessa uppgifter.

Mot ovan angiven bakgrund anser kammarrätten att Tobias Lindberg vistas i och tar aktivt del i en våldsbejakande miljö och att detta gör honom olämplig att inneha skjutvapen. Polismyndigheten hade därmed fog för sitt beslut att återkalla hans vapentillstånd. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Ola Holmén
kammarrättslagman
ordförande

Evalotta Grip
kammarrättsråd

Anders Davidson
kammarrättsråd
referent

Peter Sundelius
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING****DOM**
2020-06-18
Meddelad i JönköpingMål nr
2160-20**KLAGANDE**

Tobias Lindberg, 19740304-0657

MOTPART

Polismyndigheten

ÖVERKLAGAT BESLUT

Polismyndighetens beslut 2020-02-28, diarienumr A429.767/2019, se bilaga 1

SAKEN

Återkallelse av tillstånd att inneha vapen enligt vapenlagen (1996:67), VL

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND

Polismyndigheten beslutade den 29 augusti 2019 att omhänderta Tobias Lindbergs vapen med tillhörande ammunition och tillståndsbevis. Förvaltningsrätten i Jönköping avslog den 1 november 2019 Tobias Lindbergs överklagande av omhändertagandebeslutet.

Polismyndigheten har därefter, i nu överklagat beslut, den 28 februari 2020 beslutat att återkalla Tobias Lindbergs tillstånd att inneha vapen. Som skäl för beslutet angavs sammanfattningsvis följande (beslutsmotiveringen i sin helhet, se bilaga 1). Polismyndigheten anser det fastställt att Tobias Lindberg är aktiv medlem i Nordiska Motståndsrörelsen (NMR), som är en högerextrem och våldsbejakande organisation. Han är, mot bakgrund av vad som framkommit, olämplig att inneha vapen. I den miljö han vistas i går det inte att utesluta att hans vapen kan komma att användas i ett kriminellt sammanhang och hans tillstånd återkallas därför.

Dok.Id 331596

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2201 550 02 Jönköping	Hamngatan 15	036-15 66 00 E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se	-	måndag–fredag 08:00–16:00

Förvaltningsrätten har på begäran av Tobias Lindberg hållit muntlig förhandling den 15 juni 2020.

YRKANDEN

Tobias Lindberg yrkar att förvaltningsrätten ska upphäva Polismyndighetens beslut att återkalla hans tillstånd att inneha skjutvapen, samt att vapen med tillhörande ammunition och tillståndsbevis återlämnas till honom.

Polismyndigheten anser att överklagandet ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Tobias Lindberg

Det finns ingen risk för att hans skjutvapen kommer missbrukas och han är inte olämplig att inneha vapen. Han lever under skötsamma förhållanden med sin familj och har en god hälsa. Han är tidigare ostraffad. Han är ingen lättpåverkad person, och ingen inom NMR har försökt att påverka honom på det sätt som Polismyndigheten gör gällande. Sedan flera år har han haft ett gediget intresse av jakt och prickskytte med egen jaktmark, egen boskap och ett engagemang i den lokala skytteklubben. Han var medlem i skytteklubben och tog jägareexamen långt innan han började engagera sig i NMR. Han är noggrann och skötsam vad gäller förvaring och omsorg av skjutvapnen. I alla dessa avseende finns inget som talar emot att han gjort sig känd som annat än pålitlig, omdömesgill och laglydig. Han har ett fullt legitimt intresse av att få behålla sina vapentillstånd.

Han har behov av jaktvapen då han har mark med jakträtt och boskap på gården. Vapnen behövs både för jakt och för avlivning av boskap, samt

skydd av boskap från rävar och rovfåglar. Han utbildningsjagar bl.a. mycket vildsvin på ett gods, vilket är en naturvårdande åtgärd. Jakten är en viktig fritidssyssla för honom och ett sätt att få tillgång till nyttigt kött, som annars måste köpas. Utan jakten är det svårt att fortsätta vara en del av den lokala gemenskapen i trakten. Han har hållit på med prickskytte i flera år och det är en passion för honom. Utan pistolerna tas fritidssysslan och gemenskapen inom skytteklubben ifrån honom.

Vid omhändertagande av vapen är det som i första hand ska bedömas eventuell brottslighet som personen gjort sig skyldig till. Enligt Polismyndigheten och rättspraxis krävs upprepad brottslighet eller en lång rad förseelser för att återkalla ett tillstånd. I rättspraxis är det tydligt att det krävs konkreta omständigheter som är kopplade till tillståndshavarens person, såsom att denne har begått brott eller är grovt olämplig på annat sätt. Det som polismyndigheten lagt honom till last är enbart hans anknytning till den fullt legala organisationen NMR. De menar att medlemskapet i organisationen innebär att han befinner sig i en omgivning som medför risk för att hans vapen kan komma att missbrukas. Hans engagemang i organisationen definieras av polismyndigheten som att han skriver artiklar för Nordfront och deltar i tillståndsgivna demonstrationer. Det framgår inte vilken relation han har till andra medlemmar i organisationen eller varför det gör honom olämplig att inneha skjutvapen. Det finns inga konkreta omständigheter till stöd för påståendet att han löper risk att inte ha full kontroll på sina vapen eller att han kan mötas av påtryckningar. Medlemskap i en organisation kan inte per automatik innebära att en person befinner sig i en omgivning som medför risk för att vapnen missbrukas. Det krävs konkreta uppgifter om att han som person, medlemskapet i NMR och hans relationer till andra personer utgör skäl att återkalla hans tillstånd att inneha vapen. Polismyndigheten har inte uppfyllt sin bevisbörda och det är därmed inte visat att det föreligger grund för ett återkallande.

Att omhänderta hans vapen enbart på grund av hans medlemskap i en politisk organisation står i strid med artikel 26 i Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter. Det anknyter även till den grundlagsskyddade föreningsfriheten som fastslås i 2 kap 1 § femte punkten regeringsformen. Genom medlemskapet utövar han en grundlagsskyddad och konventionsskyddad rättighet som inte ska ligga honom till last vad gäller frågan om lämplighet som vapenanvändare. Polismyndighetens beslut har ett sådant direkt och konkret samband med föreningsfriheten att de faktiska konsekvenserna utgör en de facto begränsning av föreningsfriheten. Begränsningen saknar stöd i lag och står i strid med grundlagen. Förfarandet står i strid med principen om allas likhet inför lagen och objektivitetsprincipen. Att omhänderta hans vapen med påståendet att han är olämplig som vapeninnehavare på grund av hans sympatier med NMR innebär ett avsteg från principen om allas likhet inför lagen. Han utsätts för trakasserier och nackdelar på grund av hans politiska arbete. Han har förlorat sin tidigare anställning och SÄPO har varit hemma hos honom och kontaktat hans fru helt utan anledning. Det är ingen rättighet att inneha vapen, men andra personer som sköter sig får skaffa vapen. Han har skött sig men blir ändå av med sina vapen.

Hans samarbete med NMR har nästan uteslutande bestått i att han skrivit artiklar och varit med i deras radiosändningar. Utöver det har han endast deltagit i några få grundlagsskyddade demonstrationer. Hans arbete inom NMR består i opinionsbildning. Han är inte en av NMR:s aktivister. Hans umgänge utanför det politiska arbetet består helt av personer som inte har något med NMR att göra.

Artikeln ”att skjuta tillbaka - Vapen i händerna på vanligt folk räddar liv” är en av alla de hundratals artiklar han skrivit på sin blogg och andra sidor. Att underrättelseenheten valt att bifoga just den beror nog på att de vill få honom att framstå som något slags vapengalning. Inget i artikeln före-

språkar dock något olagligt, utan argumenterar enbart för att det borde vara lagligt att försvara sig med vapen på samma sätt som i många andra länder i västvärlden. De opinionsbildande texter han skrivit belyser hur han och organisationen tycker att lagstiftningen bör vara, men det innebär inte att han i dag begår sådana gärningar som är brottsliga. NMR förespråkar självförsvar i de situationer då de blir överfallna av andra personer. Organisationens tycker också att lagen ska ge en rätt att inneha vapen på samma sätt som i flera andra länder i västvärlden.

I en bild på en kommentar som underrättelseenheten bifogat i sitt PM argumenterar han för att det är rätt att NMR arbetar parlamentariskt och opinionsbildande. Bilden på honom där han blöder från huvudet är från en demonstration då han fick en glasflaska kastad i huvudet, och han hade inte slagits med någon.

Polismyndigheten

Det vidhålls att Tobias Lindberg genom sitt medlemskap i NMR befinner sig i en sådan miljö som gör att han är olämplig att inneha vapen. NMR är en högerextrem militant nazistisk organisation som bedöms vara den högerextrema organisation som utgör det största hotet mot Sveriges säkerhet. NMR framhäver rätten till självförsvar och har talat om rätten att beväpna sig. Mot denna bakgrund går det inte att utesluta att det finns en överhängande risk för påtryckningar, hot och våld som kan leda till att Tobias Lindberg inte har möjlighet att behålla kontrollen över sina vapen och att det i förlängningen kan leda till att vapnen kan användas i kriminella syften. Uppgifterna som har framkommit i utredningen om dels NMR som organisation, dels Tobias Lindbergs medlemskap i NMR bedöms som helt tillförlitliga. Det understryks att det är hans omgivning som ligger till grund för bedömningen att han är olämplig att inneha vapen och inte hans medlemskap som sådant eller hans politiska uppfattning. Han är inte bara

medlem i NMR, utan är själv aktiv. Det är knutet till hans person, hans omdöme och hans lämplighet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Gällande regler

Enligt 6 kap. 1 § VL ska ett tillstånd att inneha skjutvapen återkallas bl.a. om tillståndshavaren visat sig vara olämplig att inneha skjutvapen, förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

I 18 kap. Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen, RPSFS 2009:13 anges bl.a. följande. En återkallelse av ett tillstånd att inneha skjutvapen är en ingripande åtgärd och det är därför av största vikt att ett sådant beslut föregås av en omsorgsfull och noggrann prövning samt att utredningen i ärendet blir så fullständig som möjligt. I princip bör det dock krävas starkare skäl för att återkalla ett vapentillstånd än för att avslå en vapenansökan. Den stränga syn på innehav och användning av vapen som kommit till uttryck i vapenlagstiftningens ansvarsbestämmelser och de bestämmelser som gäller för förvaring av vapen bör emellertid återverka på tillämpningen av återkallelseinstitutet. Det är inte nödvändigt att ett skjutvapen kommit till användning vid ett brott för att ett vapentillstånd ska återkallas, även om detta är försvårande.

I SOU 1998:44 s. 122 anges bl.a. följande angående tillstånd att inneha vapen. ... [I] dag ställs krav på sökandens lämplighet. I vapenlagen uttrycks detta så att tillstånd får meddelas endast om det skäligen kan antas att vapnet inte kommer att missbrukas. Härmed avses naturligtvis i första hand att sökanden ska vara laglydig och pålitlig. ... Stadgandet kan emellertid också användas i de fall sökandens omgivning är sådan att skjutvapen inte bör

förekomma i denna, t.ex. om sökanden sammanbor med någon som är grovt kriminellt belastad eller svårt psykiskt sjuk.

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis kan konstateras att det inte finns anledning att ifrågasätta Tobias Lindbergs behov av vapen för ändamålen jakt och målskytte. Frågan i målet är emellertid om Tobias Lindbergs omgivning är sådan att vapen inte bör förekomma i denna och att han därigenom är olämplig som innehavare av vapen.

Tobias Lindberg har anfört att återkallandet av hans tillstånd att inneha vapen står i strid med skyddet mot diskriminering och att det innebär en inskränkning av föreningsfriheten. Av utredningen i målet framgår att Tobias Lindberg är aktiv inom organisationen NMR. Hans engagemang inom organisationen består i deltagande vid demonstrationer och vid utdelning av flygblad, skribentskap i vissa medier som är mer eller mindre knutna till organisationen, samt deltagande i webbradio/podcasts kopplade till organisationen. De aktiviteter som Tobias Lindberg utför inom ramen för sitt arbete för organisationen är således sådana typiska verksamheter som förekommer vid ett politiskt engagemang. Deltagandet i sådana grundlagsskyddade aktiviteter kan inte i sig utgöra grund för återkallande av tillstånd att inneha vapen. Polismyndighetens bedömning utgår emellertid inte från hans politiska åsikter eller medlemskap i organisationen, utan har sin utgångspunkt i de risker som hans omgivning innebär. En sådan bedömning har stöd i lag och innebär enligt förvaltningsrätten inte att han diskrimineras eller hindras från att engagera sig inom organisationen.

I ett PM upprättat av Polismyndighetens underrättelseenhet avseende Tobias Lindberg anges bl.a. följande. NMR är en högerextrem militant nazistisk organisation som har bedömts vara den högerextrema organisation som utgör det största hotet mot Sveriges inre säkerhet. Ett stort antal av

medlemmarna har varit dömda för flertalet våldsbrott där många av brotten har varit ideologiskt motiverade.

Förvaltningsrätten finner inte anledning att ifrågasätta uppgifterna från Polismyndighetens underrättelseenhet om att Tobias Lindberg rör sig i en miljö tillsammans med personer som bl.a. begått ideologiskt motiverade våldsbrott. Det har å andra sidan inte framkommit några uppgifter om att han själv begått något brott eller har för avsikt att begå brott. Trots att Tobias Lindberg lever i en tillsynes ordnad tillvaro kan det, som framhålls i underrättelseenhetens PM, med hänsyn till vad som är känt om personerna inom organisationen inte bortses från den överhängande risk för påtryckningar, hot och våld som kan leda till att han inte har möjlighet att bibehålla kontrollen över sina vapen. Vad Tobias Lindberg anfört om att hans umgänge med organisationens medlemmar utanför sitt engagemang i det opinionsbildande arbetet är begränsat medför inte att Förvaltningsrätten gör någon annan bedömning. Förvaltningsrätten instämmer därför i Polismyndighetens bedömning att Tobias Lindbergs omgivning är sådan att vapen inte bör förekomma i denna och att han därför är olämplig som innehavare av vapen. Det finns fog för beslutet att återkalla hans tillstånd att inneha vapen. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Avgörandet kan överklagas. Information om detta finns i bilaga 2 (FR-03).

Susanne Karlberg

Rådmannen Susanne Karlberg och nämndemännen Anders Dahlén (skiljaktig), Catherine Kastberg och Chris Nygren har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Johannes Hammar.

Nämndemannen Anders Dahléns skiljaktiga mening

Jag anser att Polismyndigheten inte har lagt fram något om Tobias Lindbergs person som medför att hans tillstånd att inneha vapen ska återkallas. Varje person har rätt att delta i ett politiskt arbete och det ska inte påverka möjligheten att inneha vapen. Det har bl.a. inte framkommit något om att Tobias Lindberg har begått brott, eller annars deltagit i aktiviteter som kan läggas honom till last vid en sådan lämplighetsprövning som görs i samband med vapenärenden. Tobias Lindberg ska därför få tillbaka sina vapen. Överröstad i denna del är jag i övrigt ense med majoriteten.

Polisen

Rättsavdelningen
Rätts Väst RA
Helena Bech

BESLUT

Datum
2020-02-28

Diarienum (åberopas)
A429.767/2019

Saknr
558

Tobias Lindberg
ÄNGARNA BJÖRKELUND 4
545 91 TÖREBODA

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING

INKOM: 2020-04-14
MÅLNR: 2160-20
AKTBIL: 5

Aterkallelse av tillstånd att inneha vapen

Beslut

Polismyndigheten beslutar att återkalla dina tillstånd att inneha vapen.

Detta beslut gäller omedelbart och omfattar alla vapen som du har tillstånd att inneha. En lista på ditt vapeninnehav enligt vapenregistret bifogas separat, se bilaga 1.

Bakgrund

Det har kommit till Polismyndighetens kännedom att du är aktiv medlem i Nordiska Motståndsrörelsen (NMR). NMR är en högerextrem militant nazistisk organisation. NMR har bedömts vara den högerextrema organisation som utgör det största hotet mot Sveriges säkerhet. Offentliga kartläggningar har visat att ett stort antal av medlemmarna har dömts för ideologiskt motiverade våldsbrott. NMR framhäver rätten till självförsvar och ledande personer inom organisationen har under åren även talat om nödvändigheten av att beväpna sig.

Du står bakom webbsidan Informationskriget.se som har starka kopplingar till nordfront.se som är NMR:s hemsida. Du har bland annat skrivit artikeln Att skjuta tillbaks – Vapen i händerna på vanligt folk räddar liv, som publicerades på nordfront.se den 6 juli 2017. I artikeln förespråkar du laglydiga och bra människors rätt att med vapen kunna försvara sig mot kriminella eller mot en förtryckande regim. Du skriver bland annat följande: "Det enda som stoppar en dålig människa med ett vapen är en bra människa med ett vapen." Vidare skriver du att det enda som händer när man förbjuder vapen är att de laglydiga och bra människorna blir utan möjlighet att försvara sig.

Polismyndigheten har på grund av dessa uppgifter startat en utredning av din lämplighet som vapeninnehavare. Du har fått möjlighet att yttra dig och har bland annat angett följande. Du är en skötsam, pålitlig, omdömesgill och ansvarstagande medborgare och borde därmed ha rätt att inneha och äga vapen. Eftersom du både har mark med jakträtt och boskap har du behov av vapen. Du ägde vapen redan innan du började samarbeta med NMR och du anser inte att du ska straffas för att du bedriver ett grundlagsskyddat politiskt och journalistiskt arbete. Ditt samarbete med NMR har nästan uteslutande bestått i att du skrivit artiklar och

varit med i deras radiosändningar. Detta gör du digitalt över nätet. Utöver detta har du endast deltagit på några få grundlagsskyddade demonstrationer. Du är inte en av NMR:s aktivister. Utanför ditt politiska arbete består ditt umgänge helt av personer som inte har med NMR att göra.

Du anser vidare att den regionala underrättelseenheten inte närmare har definierat ditt engagemang i organisationen än att du är medlem och sysslar med grundlagsskyddade handlingar och aktiviteter som att skriva artiklar för Nordfront och delta i tillståndsgivna demonstrationer. Det framgår inte vilken relation du har till andra medlemmar i organisationen eller varför dessa relationer skulle göra dig olämplig att inneha skjutvapen. Vidare har den regionala underrättelseenheten inte förebringat några konkreta omständigheter till stöd för sina påståenden att du löper risk att inte ha full kontroll över dina vapen eller att du kan mötas av påtryckningar som kan leda till att mina vapen i hamnar i obehörigas händer. Enbart den uppgiften att du är medlem i NMR är inte tillräckligt för att omhänderta dina vapen och återkalla dina vapentillstånd. En sådan tillämpning står dessutom i strid med ett antal grundlagsskyddade och konventionsskyddade rättigheter. Sammantaget har inte utredningen sådan styrka att den kan ligga till grund för att dina tillstånd återkallas.

Motivering av beslutet

Rättslig reglering m.m.

Enligt 6 kap. 1 § första stycket a) vapenlagen (1996:67) ska ett tillstånd att inneha vapen återkallas om tillståndsinnehavaren visat sig olämplig att inneha vapen.

Vapenlagstiftningen bygger på att endast ansvarskännande personer ska kunna betros med vapen och att det i varje enskilt ärende om återkallelse av vapentillstånd ska göras en självständig bedömning där bland annat uppkomna brister i den personliga lämpligheten att inneha vapen beaktas (prop. 1990/91:130 om ändringar i vapenlagen s. 25 f. och s. 47). I bedömningen ska även vägas in den miljö vapeninnehavaren vistas i (Kammarrätten i Göteborgs dom från den 14 juni 2018 mål nr 1503-18).

NMR har en våldsam framtoning och flera av dess medlemmar har dömts och misstänkts för grova och ideologiskt motiverade våldsbrott. Organisationen framhäver rätten till självförsvar och det finns inom organisationen en fascination för skjutvapen. Personer i ledande ställning har under åren även talat om

Rättsavdelningen
Rätts Väst RA
Helena Bech

BESLUT

Sida 3 (4)

Datum
2020-02-28

Diariennr (åberopas)
A429.767/2019

Saknr
558

Tobias Lindberg
ÄNGARNA BJÖRKELUND 4
545 91 TÖREBODA

nödvändigheten att beväpna sig. Skjutvapen bör inte förekomma i en sådan omgivning. Det kan inte uteslutas att vapnen skulle komma att missbrukas (Kammarrätten i Göteborgs dom mål nr 1503-18).

Enligt Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen (RPSFS 2009:13) s. 8 bör en förutsättning för tillstånd till innehav av vapen vara att man gjort sig känd som pålitlig, omdömesgill och laglydig.

Polismyndighetens bedömning

Ett tillstånd att inneha vapen ska återkallas om tillståndshavaren visat sig olämplig att inneha vapen. Vid prövningen om ett tillstånd att inneha vapen ska återkallas ska Polismyndigheten göra en självständig bedömning av alla de brister som framkommit i den personliga lämpligheten. I vapenlagstiftningen finns det inga begränsningar av vad som får vägas in i en sådan bedömning. Även yttre faktorer kan ha betydelse för bedömningen. En vapeninnehavare som sedan tidigare är ostraffad kan ändå anses vara olämplig att inneha vapen på grund av att han eller hon befinner sig i en miljö där det inte är lämpligt att ha vapen.

Inledningsvis konstaterar Polismyndigheten att det får anses vara fastställt att du är aktiv medlem i NMR som är en högerextrem och våldsbejakande organisation. Informationen som har lämnats om dig och NMR av underrättelseenheten i Polisregion Väst bedöms vara helt tillförlitliga. Det finns inte skäl att ifrågasätta trovärdigheten i någon av uppgifterna.

Mot bakgrund av vad som framkommit i utredningen kan Polismyndigheten inte göra någon annan bedömning än att du är olämplig att inneha vapen. Det poängteras särskilt att bedömningen inte grundar sig inte på din politiska uppfattning eller ditt medlemskap i NMR som sådant utan på en riskbedömning utifrån vad som är känt om den miljö du vistas i. I den miljön går det inte att utesluta att dina vapen kan komma att användas i ett kriminellt sammanhang. Vad du i övrigt skriver i dina yttranden förändrar inte Polismyndighetens uppfattning i frågan. Dina tillstånd återkallas därför.

Upplysningar

Dina vapen kan komma att lösas in av staten, se bilaga 2.

I ärendet används förenklad delgivning.

Hur beslutet kan överklagas, se bilaga 3.

Polisen

Rättsavdelningen
Rätts Väst RA
Helena Bech

BESLUT

Datum
2020-02-28

Diariennr (åberopas)
A429.767/2019

Saknr
558

Tobias Lindberg
ÅNGARNA BJÖRKELUND 4
545 91 TÖREBODA

Sida 4 (4)

Beslut i detta ärende har fattats av juristen Victoria Windehem efter föredragning av handläggaren Helena Bech.

Polismyndigheten

Victoria Windehem

Helena Bech

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.